

Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Yhteinen suunnitelma varmistaa toimintatapojen laillisuuden ja yhdenmukaisuuden sekä oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun Espoossa. Suunnitelma tukee koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama jatkuva ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito.

Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Koululla on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi kasvatust keskustelua ja perusopetuslain mukaisia ojentamis- ja kurinpitokeinoja. Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Seuraamusten kirjaamisessa sekä niistä ilmoittamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sähköisiä järjestelmiä.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syitä ja seurauksia sekä pohtia keinoja tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja oppilaan koulussa käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatust keskustelu käydään, jos oppilas

- häiritsee opetusta,
- muutoin rikkoo koulun järjestystä,
- menettelee vilpillisesti tai
- kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.

Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja, ja näitä keinoja käytettäessä noudatetaan laissa säädettyä menettelyä ja hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita. Keinojen käyttö perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitotoimea harkitessaan tulee ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Henkilökunta perehdytetään ojentamis- ja kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta.

Suunnitelman toteutumista tulee seurata aktiivisesti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tulee osaltaan huolehtia suunnitelman seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista.

Suunnitelma on koulun opetussuunnitelman liite, jota koulu täydentää. Oppilaille järjestetään mahdollisuus osallistua koulukohtaisen suunnitelman valmisteluun. Koulun johtokunta hyväksyy suunnitelman. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa kuullaan ennen suunnitelman hyväksymistä.

Koulussa varmistetaan, että yhteiset toimintatavat ovat opettajien, huoltajien ja oppilaiden tiedossa. Toimintatavoista ja käytänteistä käydään keskustelua henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Lisäksi koulu voi määritellä oppilaita ja huoltajia kuullen tilanteet, joista kasvatustilanteiden sijaan määrätään suoraan jälki-istunto.

Koulun tulee määritellä vastuut ja toimintatavat opetuksen epäämistä koskevissa tilanteissa:

1. *Oppilaalle laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetuksen osallistumisen epäämisen aikana ja turvalliseen opetukseen palaamisen tukemiseksi: suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut.*

Oppilaalle perustellaan epäämisen syy ja kuullaan oppilasta epäämiseen johtaneesta toiminnasta. Huoltajaa tiedotetaan epäamisestä. Huoltajan kanssa sovitaan siitä, noutaako huoltaja oppilaan kotiin vai poistuuko oppilas itse koulun alueelta. Mikäli huoltajaa ei tavoiteta, oppilas on epäämisen ajan koulun sisätiloissa koulun henkilökuntaan kuuluvan aikuisen valvonnassa.

Opetuksen epäämistä esittänyt opettaja (tarvittaessa yhdessä oppilaan oman luokanopettajan kanssa) lähettää huoltajalle Wilma-viestin, jossa kuvataan lyhyesti suunnitelma opetuksen järjestämisestä epäämisen aikana. Käytännössä suunnitelma voi olla lista tehtävistä, jotka oppilaan tulee epäämisen aikana tehdä. Mikäli opetus on evätty vain jäljellä olevan työpäivän ajaksi, ei suunnitelmaa opetuksen järjestämisestä ole välttämätöntä tehdä.

Oppilaan palattua kouluun käydään lyhyt paluukeskustelu, johon osallistuvat oppilas ja epäämistä ehdottanut opettaja.

Oppilaan ja hänen huoltajansa osallisuus em. suunnitelman laatimisessa

Oppilas osallistuu suunnitelman laadintaan ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Keskustelu käydään huoltajan läsnä ollessa mahdollisimman pian epäämisen jälkeen. Suunnitelman tarkoitus on varmistaa se, ettei oppilas jää epäämisen aikana jälkeen muusta luokasta. Oppilasta ei kuitenkaan tule vapauttaa vastuusta hoitaa epäämisen aikana luokan muille oppilaille osoitetut tehtävät.

Huoltaja voi myös ehdottaa oppilaalle vaihtoehtoisia opinto-ohjelmaa epäämisen ajaksi. Mikäli vaihtoehtoinen ohjelma ei haittaa tavoitteiden saavuttamista, voidaan vaihtoehtoisesta ohjelmasta sopia opettajan, oppilaan ja huoltajan yhteisellä päätöksellä.

2. *Oppilaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana*

Koulun oppilashuollon ammattihenkilöstö toimii epäämisen aikana oman tehtäväkuvauksensa mukaisesti. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun pyritään järjestämään. Opetukseen osallistumisen epäämistä ehdottanut opettaja vastaa siitä, että oppilaalla tai hänen huoltajallaan on mahdollisuus saada käyttöönsä oppilashuollon henkilöstön yhteystiedot.

Yhteydenotosta kuraattoriin tai psykologiin vastaavat oppilas itse tai huoltaja oppilaan puolesta.

3. *Oppilaalle järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen*

Opetukseen osallistumisen epäämisen aikana oppilaalla on käytettävissään oppilashuollon palvelut. Oppilaan palatessa kouluun oppilaalla on oppilashuollon palveluiden lisäksi käytettävissään koulun tarjoama kolmiportainen tuki oppilaalle määritellyn tuen tarpeen mukaisesti.

4. *Oppilaan valvonta seuraavien toimenpiteiden jälkeen:*

a. *oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta:*

Oppilaan valvonta voidaan osoittaa jollekin koulun opetushenkilöstöön kuuluvalla, joko opettajalle tai koulunkäynninohjaajalle. Valvojaksi pyritään osoittamaan oppilaalle tuttu henkilö.

b. *oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi*

Oppilaan valvonta koululla voidaan osoittaa jollekin koulun opetushenkilöstöön kuuluvalla, joko opettajalle tai koulunkäynninohjaajalle. Valvojaksi pyritään osoittamaan oppilaalle tuttu henkilö. Mikäli opetukseen osallistuminen on evätty myös seuraavan työpäivän ajaksi, on valvontavastuu huoltajalla.

5. *Yhteistyö koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa*

Tarvittaessa yhteistyötä koordinoi huolen havainnut työntekijä oman tehtävänkuvauksensa mukaisesti. Yhteistyön tekemiseen voivat osallistua myös koulun oppilashuollon ja opetushenkilöstöön kuuluvat henkilöt.

Sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle tulee tarvittaessa ilmoittaa, jos oppilaan oikeus osallistua opetukseen on evätty.

Ojentamis- ja kurinpitomenettely	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku
Oppilaan määrääminen tekemään tehtäviä koulupäivän jälkeen	Oppilas on laiminlyönyt kotitehtävät	Koulun opettaja.	Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Luokasta poistumismääräys	Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta tai muusta opetustilasta	Koulun opettaja tai rehtori.	<p>Opettaja tai rehtori antaa poistumismääräyksen.</p> <p>Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori voi poistaa oppilaan luokasta.</p> <p>Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.</p>	<p>Kirjattava.</p> <p>Ilmoitettava huoltajalle.</p> <p>Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.</p>	Ei muutoksenhakuoikeutta
Opetuksen epäminen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi	Oppilas käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti ja on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai koulun henkilöstön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi taikka opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.	<p>Opetuksen epäamisestä päättää rehtori.</p> <p>Oppilaan voi poistaa opettaja tai rehtori.</p>	Rehtori päättää opetuksen epäamisestä.	<p>Kirjattava.</p> <p>Ilmoitettava huoltajalle.</p> <p>Ilmoitettava tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle.</p> <p>Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle</p>	Ei muutoksenhakuoikeutta

<p>Opetuksen epääminen seuraavaksi työpäiväksi</p>	<p>Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.</p>	<p>Opetuksen epäämisestä päättää rehtori.</p>	<p>Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.</p> <p>Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen.</p> <p>Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.</p>	<p>Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.</p> <p>Ilmoitettava tarvittaessa kunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle.</p> <p>Oppilaalle ja hänen huoltajalleen varataan mahdollisuus osallistua opetukseen palaamisen tukemiseksi tehtävän suunnitelman laatimiseen.</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta</p>
<p>Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat</p>	<p>Tarkastaminen on mahdollista, jos on ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita, joilla voi vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta eikä oppilas pyynnöstä huolimatta luovuta niitä tai osoita luotettavasti, ettei niitä ole.</p>	<p>Opettaja, rehtori.</p>	<p>Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Em. suoritustavasta voidaan poiketa, jos asian kiireellinen luonne turvallisuuden kannalta on ehdottoman välttämätöntä.</p>	<p>Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy ja perustelu.</p> <p>Huoltajalle ilmoitetaan mahdollisimman pian. Kirjattava.</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta</p>
<p>Oppilaalla olevan esineen tai aineen haltuun ottaminen</p>	<p>Haltuunotto koskee laissa kiellettyjä ja muita vaarallisia esineitä tai aineita, tai esineitä, jolla</p>	<p>Opettaja, rehtori.</p>	<p>Oppilasta on pyydyttävä ennen haltuunottoa itse antamaan esine tai aine pois.</p> <p>Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää haltuunoton, rehtori</p>	<p>Esineiden haltuunotto on kirjattava, samoin luovuttaminen tai hävittäminen. Huoltajalle on ilmoitettava mahdollisimman pian.</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta</p>

	oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.		<p>ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan huoltajalle paitsi, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole lain mukaan oikeutta pitää niitä hallussaan. Tällöin ne luovutetaan poliisille.</p> <p>Esineet ja aineet säilytetään oppilaan nimellä ja haltuunottopäivällä varustettuna lukitussa paikassa.</p>	Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle	
Kasvatuskeskustelu	Oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai ihmisarvoa loukkaavasti.	Opettaja tai rehtori.	<p>Yksilöidään teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa.</p> <p>Tarvittaessa selvitetään laajemmin syyt ja seuraukset ja mietitään keinot käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.</p> <p>Huoltajalle on varattava mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.</p>	Kirjataan kasvatuskeskustelun kirjaamislomakkeelle. Ilmoitetaan huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta
Jälki-istunto	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti. Yleensä jälki-istunto määrätään, jos epäasiallinen käytös jatkuu kasvatuskeskustelusta huolimatta.	Oppilaan opettaja	<p>Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Järjestettävä valvonta.</p> <p>Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia ja suullisia tehtäviä tai harjoituksia. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään</p>	Oppilasta on kuultava, hankittava tarpeellinen selvitys kirjattava ja ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

			pois opetuksesta.		
Puhdistaminen ja uudelleen järjestäminen	Oppilas on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen koulun omaisuuden tai tilan.	Opettaja tai rehtori.	Kasvatuksellisista syistä, enintään 2 h. Teko tai laiminlyönti yksilöitävä. Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen vaaralliseksi tai raskaaksi. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta.	Kirjattava. Lomake Ilmoitettava huoltajalle, jos tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella.	Ei muutoksenhakuoikeutta
Kirjallinen varoitus	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti.	Rehtori.	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan rehtorin kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle.	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.
Erottaminen enintään 3 kuukauden ajaksi	Oppilaan rikkomus on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan.	Koulun johtokunta	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus erottamisaikana. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi.	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen

			<p>mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.</p>	<p>Tarvitaan johtokunnan kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle.</p> <p>Sosiaalitoimen edustaja tulee kutsua johtokunnan kokoukseen. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen on varattava tilaisuus osallistua opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen.</p>	
--	--	--	---	---	--